

ADVIES

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Commandant Commando DienstenCentra naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

Algemeen Directeur Defensie Telematica Organisatie (DTO) (hierna: het HDE)

en

De Medezeggenschapscommissie DTO (hierna: de BGMC)

gerezen geschil over de vraag of er binnen het traject besluitvorming sourcing sprake is van drie adviesmomenten als bedoeld in artikel 29 van het Besluit medezeggenschap defensie (hierna: het BMD).

Aard en inhoud van het geschil

De vraag die partijen verdeeld houdt, is het aantal adviesmomenten dat bestaat bij het traject besluitvorming sourcing. De MC stelt zich op het standpunt dat in dit traject sprake is van drie adviesmomenten te weten na de processtappen II, III en IV als genoemd in de aanwijzing SG van 24 januari 2008. Naar het oordeel van de MC zijn deze momenten van een zodanige invloed op de inhoud van de uiteindelijk voorgenomen maatregel (het eindbesluit) dat op grond van artikel 29 van het BMD adviesrecht bestaat. Het HDE daarentegen meent dat er binnen het traject besluitvorming sourcing slechts twee adviesmomenten zijn, te weten na stap II en IV en acht het voldoende dat hij de MC over het gehele besluitvormingsproces op de hoogte houdt van de vorderingen.

Verloop van de procedure

Op 24 januari 2008 heeft de Secretaris-generaal, drs. A.H.C. Annink, een aanwijzing gegeven met betrekking tot het Defensiebeleid over zelfdoen, uitbesteden en samenwerking (sourcingbeleid). Op 29 februari 2008 heeft de MC aan het HDE een advies uitgebracht over de spelregels sourcen. Zij vraagt het HDE in te stemmen met de door de MC geformuleerde afspraken en deze met directe ingang te (laten) hanteren. Op 24 april 2008 heeft het HDE hierop geantwoord en aangegeven dat hij de drie formele adviesmomenten in het traject besluitvorming sourcing, zoals de MC die voorstaat, zou willen beperken tot één adviesmoment aan het einde van het traject. Tijdens het overleg tussen MC en HDE op 19 juni 2008 is tussen partijen vastgesteld dat er mogelijk geen overeenstemming is over de spelregels sourcing. Van vernoemd overleg is een verslag opgesteld. Bij interne memo d.d. 2 juli 2008 heeft de MC op het antwoord van het HDE een reactie gegeven. Op 19 augustus 2008 is over bedoeld verschil van mening tussen het HDE en een delegatie van de MC gesproken. Vervolgens is tijdens de overlegvergadering van 5 september 2008 vastgesteld dat het verschil van mening blijft bestaan. Besloten is om het geschil voor te leggen aan het College voor geschillen medezeggenschap defensie (hierna: het College). Bij brief d.d. 29 september 2008 hebben de MC en het HDE het geschil ter behandeling voorgelegd aan het College en verzocht om dienaangaande advies uit te brengen. Bij brief d.d. 13 oktober 2008 heeft het HDE op verzoek van het secretariaat van het College zijn standpunt nader toegelicht. Voorts blijkt uit deze brief dat vanaf 1 oktober 2008 DTO is overgegaan in IVENT, maar dat met de MC DTO is afgesproken dat zij voor deze zaak nog als MC fungeert.

Standpunt van partijen

Standpunt van de MC

De MC is van mening dat zij op grond van artikel 29, lid 1 van het BMD op drie momenten binnen het traject besluitvorming sourcing adviesrecht heeft. Hierbij wijst zij tevens op artikel 29, lid 3 van het BMD

waarin wordt vermeld dat het advies op een zodanig tijdstip moet worden aangevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de voorgenomen maatregel. De MC is dan ook van mening dat zij om advies moet worden gevraagd op die momenten in het traject van besluitvorming waarop stappen worden gezet die bepalend zijn voor de inhoud van de uiteindelijk voorgenomen maatregel. Volgens de aanwijzing SG (SG A/938) worden er in het traject besluitvorming sourcing vier stappen onderscheiden, te weten:

- I. Aanleiding + beschrijving behoefte;
- II. Nader uitwerken behoefte + bepalen hoofdrichting;
- III. Bepalen voorkeursvorm(en);
- IV. Bepalen meest gunstige vorm.

De MC is van mening dat zij na stap II, III en IV adviesrecht heeft. Zo wordt in stap II de hoofdrichting bepaald ten aanzien van zelfdoen, samenwerken of uitbesteden. De keuze die hier wordt gemaakt is van wezenlijke invloed op de uiteindelijk voorgenomen maatregel. In stap III wordt de hoofdvorm nader gedetailleerd, zodat ook dit van wezenlijke invloed is op de uiteindelijk voorgenomen maatregel. In stap IV wordt de business case volledig uitgewerkt en wordt de uiteindelijke voorgenomen maatregel bepaald. Als blijkt dat er na stap II en/of III geen besluit kan worden genomen, maar dat de in aanmerking komende vormen van sourcing worden meegenomen naar de volgende stap, kan worden overeengekomen dat op het desbetreffende moment geen advies wordt aangevraagd. Wel is informatie hierover essentieel en is artikel 28 van het BMD van toepassing.

Standpunt van het HDE

Het HDE stelt zich op het standpunt dat in het traject besluitvorming sourcing kan worden volstaan met het vragen van advies na de stappen II en IV. Zo valt de principebeslissing om een marktverkenning te doen in stap II en zal daarover een advies aan de MC gevraagd moeten worden. Aangezien stap III en IV niet eenduidig van elkaar kunnen worden onderscheiden, is er zijn inziens tussen die stappen geen adviesmoment. Dit laat onverlet dat de MC in het traject tot en met stap IV steeds geïnformeerd wordt over de kwalitatieve en kwantitatieve vorderingen. Het HDE acht het, naast de twee adviesmomenten in het gehele traject, voldoende om de MC voortdurend op de hoogte te houden van de vorderingen.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 21 november 2008. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College

Allereerst merkt het College op dat DTO per 1 oktober 2008 is overgegaan in IVENT en dat de MC DTO derhalve geen formele status meer heeft. Evenwel hebben partijen aangegeven dat zij graag een uitspraak van het College wensen over het voorliggende geschil met betrekking tot sourcing, zodat het College aan dit formele punt voorbij gaat.

Voorts merkt het College op dat in casu van het doen van een schikkingsvoorstel is afgezien. Hierbij is in overweging genomen dat hier sprake is van een interpretatiegeschil en dat partijen gebaat zijn bij een duidelijke uitspraak van het College ter zake.

Aan de orde is de vraag of gedurende het besluitvormingstraject sourcingstoets als bedoeld in de aanwijzing SG van 24 januari 2008 sprake is van besluitmomenten die kunnen worden aangemerkt als een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 29, lid 1 van het BMD. Partijen zijn overeengekomen dat binnen het traject zoals beschreven in de aanwijzing SG van 24 januari 2008, na stap II (nader uitwerken behoefte + bepalen hoofdrichting), een formeel adviesmoment wordt ingebracht, alsmede aan het einde van het traject, na stap IV (bepalen meest gunstige vorm). De MC is echter van oordeel dat er na

stap III (bepalen voorkeursvormen) eveneens een formeel adviesmoment geldt en dat derhalve ook dan sprake is van een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 29, lid 1 van het BMD. Zij wijst er hierbij op dat na deze stap onomkeerbare besluiten genomen kunnen worden.

Het College verwijst in dit verband naar eerdere adviezen (MD0003 en MD0011), waarin is vastgesteld dat eerst sprake is van een voorgenomen maatregel indien het voornemen in voldoende mate gericht is op het tot stand brengen van een rechtsgevolg. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat pas aan het einde van het traject besluitvorming sourcing een besluit/advies aan de SG wordt voorgelegd. Weliswaar worden in de aanwijzing SG vier stappen onderscheiden, maar na het afsluiten van de eerste drie stappen, volgt er geen besluit dat reeds in voldoende mate gericht is op het tot stand brengen van een rechtsgevolg. De in de aanwijzing SG vermelde stappen, waarbinnen (toets)vragen, c.q. opdrachten zijn opgenomen, vormen slechts de bouwstenen om te komen tot verantwoorde besluitvorming. Zo wordt, blijkens de aanwijzing SG, met het doorlopen van de stappen beoogd dat belangrijke factoren niet worden veronachtzaamd en dat het verkennen van alternatieve sourcingsmogelijkheden wordt gestimuleerd. Derhalve dient de aanwijzing SG te worden opgevat als een handreiking voor het zorgvuldig doorlopen van het besluitvormingstraject sourcing om op die wijze een goede besluitvorming te waarborgen. Van formele adviesmomenten als bedoeld in artikel 29, lid 1 van het BMD is gedurende het besluitvormingstraject sourcing geen sprake.

Dit laat evenwel onverlet dat het HDE de MC tijdens het gehele besluitvormingstraject sourcing in voldoende mate dient te informeren. Het HDE zal conform artikel 28 van het BMD de MC tijdig van de benodigde informatie dienen te voorzien en tijdens het gezamenlijke overleg kunnen de wederzijdse standpunten met elkaar worden gewisseld. Het College meent dat de zinsnede 'informeer en betrek tijdig de medezeggenschap conform het BMD', zoals wordt vermeld in de aanwijzing SG bij stap II en III, dan ook in die zin moet worden opgevat. Het HDE doet er goed aan overwegingen van de MC zeer serieus te nemen al was het alleen maar om te voorkomen dat bij het formele advies na stap IV problemen ontstaan. Bij het afsluiten van de verschillende stappen, voor zover deze te onderscheiden zijn, kunnen informele afstemmingsmomenten tussen het HDE en de MC worden afgesproken. In dit verband wijst het College erop dat een goede informatie uitwisseling met de MC ook van belang is in het voorkomen van onrust binnen de organisatie waarbinnen het onderwerp sourcing uiterst gevoelig ligt. Overigens heeft het HDE ter zitting aangegeven dat hij hier veel belang aan hecht en dat het zeker niet de bedoeling is de medezeggenschap minder in het proces te betrekken. Voor zover het HDE dit nodig acht, staat het hem natuurlijk vrij om tussentijds onverplicht aan de MC advies te vragen. Tot slot wijst het College erop dat bij de uiteindelijke formele adviesaanvraag conform artikel 29, lid 1 van het BMD het gehele besluitvormingstraject sourcing aan de orde zal zijn en dat de MC zich over het geheel formeel kan uitspreken.

Gelet op het vorenstaande is het College van oordeel dat in casu slechts sprake is van één formeel adviesmoment, namelijk aan het einde van het besluitvormingstraject sourcingstoets, na stap IV als genoemd in de aanwijzing SG van 24 januari 2008.

Advies

Het College adviseert de Commandant Commando DienstenCentra te beslissen dat eerst na afsluiting van het besluitvormingstraject sourcingstoets, derhalve na stap IV als genoemd in de aanwijzing SG van 24 januari 2008, sprake is van een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 29, lid 1 van het BMD. Bij de voorgaande stappen dient op ruimhartige wijze invulling te worden gegeven aan de betrokkenheid van de MC conform artikel 28, lid 1 van het BMD.

28 november 2008